

Kapff lelkész Stuttgartból azzal kezdi a beszédét, hogy üdvözli Budapestet és az elnökséget, a miért megengedték, hogy ezen a kongresszuson a viviszekció kérdését szóba hozhatták. Szólo is viviszekciónista. Szeretne viviszekciót eszközölni azokon a tudós urakon, a kik ártatlan teremtményeket kineznek halálra. (Éljenzés.) Elfogadja a viviszekció ellen benyújtott határozati javaslatot. (Perczekig tartó taps és éljenzés.)

Fliegel Zürichből elmondja, hogy a vsájezi nép szavazott a viviszekció kérdése fölött. Sajnos, a nép többsége az orvosok agitálására a viviszekció mellett döntött. 66.000 ember szavazott a viviszekció ellen és 120.000 ember a viviszekció mellett. Reméli azonban, hogy rövid idő múlva a nép más meggyőződésre fog jutni és mégis megalkotják majd Svájezban a viviszekciót megtiltó törvényt.

Ohlsen Rómából a viviszekció mellett beszél. Azt a kérdést intézi a kongresszushoz, hogy nem-e eszik bárki a jelenlevők közül egy jó darab marha-, vagy borjuszeletet? Ha igen, akkor ne beszéljenek annyit a viviszekció ellen. Tény, hogy a viviszekciót korlátozni kell, de ennek nem az a módja, hogy lerántjuk a tudományos férfiakat, hanem az, hogy tudományos uton meggyőzzük a közönséget arról, hogy a viviszekció nem feltétlenül szükséges. A míg ezt bebizonyítani nem tudjuk, addig a szentimentális könyvek semmit sem érnek.

Ohlsen fejtegetéseit türelmetlenül hallgatták. Végül azt indítványozta, hogy a viviszekció ellenesek és azok közül, a kik mellette vannak, három-három ember bizottságba válasziassék meg és ezek tegyenek javaslatot ebben a kérdésben. Szólottak még **Landsteiner** nikolsburgi prépost, **Graef** János, dr. báró **Kereck** stb. Az indítványozók zárszavai után megejtették a szavazást. A szavazás eredménye a következő volt: A viviszekció ellen szavaztak 177-en, mellette szavaztak 17-en. A nagy többség tehát elfogadta Förster birodalmi képviselő indítványát, a mely szerint a viviszekció törvényesen megtiltandó. A tanácskozások végén köszönetet mondottak **Verédy** elnöknek és dr. **Szalkay** főtikárnak a nagy türelméért, a melylyel a tárgyalásokat vezették.

A tanácskozások e napon este fél 8-kor értek véget.

III. Tanácskozási nap.

Budapest, 1896. július 21.

A kongresszust 9 óra után nyitotta meg **Verédy** Károly elnök.

Keller-Jäggi A. (Aarau) volt az előadó. A nagy állatoknak vasuton való szállításáról értekezett. Szól az állatok szállítására alkalmas kocsik berendezéséről, az állatoknak a kocsikra való hajtásáról, az őrzésről, etetésről és itatásról és az állatoknak a kocsikról való lehajtásáról. Végül határozati javaslatot terjeszt be, a mely szerint mondja ki a kongresszus, hogy az általa előadottak

alaján kérvényt nyújt be a Bernben fennálló nemzetközi vasut-szállítási központi hivatalhoz az állatszállítás nemzetközi szabályozása érdekében. Továbbá a XII. nemzetközi kongresszuson megjelent és különböző egyleteket az országokat képviselő egyének kötelezzék magukat, hogy kiki otthon az állatszállításnak saját kormánya által leendő szabályozására fog törekedni. Az itt nem képviselt egyleteknek pedig adja tudtára a kongresszus-iroda ezt a kötelezettséget és kérje meg őket annak elvállalására.

Dr. **Olsen** (Róma) a lefontosabb kellékeknek a gyors behajtást, gyors, illetőleg átadást tartja. Reméli, hogy a Bernben levő központi szállítási iroda a javaslatban érintett kérvényt a legelőzékenyebben fogja fogadni.

Dr. **Ulrich** (Boroszló) a szállításnál tapasztalt kegyetlenségekről beszél.

Engel Ágnes (Wiesbaden) a kis állatokra vonatkozó szállításra hívja fel a figyelmet, mert itt is sok kegyetlenség történik.

Gróf **Bothmer** (Wiesbaden) hozzászólása után a javaslatot egyhangulag elfogadták. Az előadó utólagosan ajánlja, hogy a kongresszus a Francia- és Spanyolországban tartott és tartandó bikaviadatok ellen óvást emeljen.

Ezt a javaslatot is tetszéssel fogadták.

Ezután **Kaeflein** (Karlsruhe) a szárnyasok szállításáról érkezett. Javaslatára oda irányul, hogy azon országok képviselői, ahol a szárnyasok szállításával foglalkoznak, kérjék meg a vasúti hatóságokat, hogy csak oly küldeményeket vegyenek föl, amelyeknek kalitkái szellősek, oldalt pedig elegendő etellel és itallal vannak ellátva, s elég nagyok arra, hogy az állat benne szabadon mozgathasson. Az állatvédő-egyesületeknek legyen feladata, hogy a szárnyasok szállítását figyelemmel kísérik.

Dünkel (Lipce) azon eredményeket ecseteli, a melyeket az állatvédő-egyesületek már eddig is elértek, s fölkéri a jelenlevőket, hogy esetleges visszaéléseknél mindig teljes bizalommal és bátorsággal forduljanak az intéző körökhöz.

Dr. **Olsen** (Róma) azt ajánlja, hogy a vevők a szárnyasokat mennyiség és súly szerint vegyék s ezzel háriítsák az eladókra azt a kötelezettséget, hogy az utazás alatt az állatok jó ellátásban részesüljenek, illetőleg csak ugyanazon súlyban és mennyiségben érkezzenek rendeltetési helyére, mint a mily súlyban és mennyiségben elindultak.

Dr. **Förster Pál** (Berlin) hozzászólása és az előadó megjegyzései után a javaslatot elfogadták.

A szünet után az előadó **Bormann** a berlini egyesület alelnöke volt, a ki állatmenhelyekről és azok szükségességéről beszélt. Berlinben virágzó állatazilum van, melyben az utczákon gazdátlanul kóborgó ebeket és macskákat helyezik el. Egy év alatt 58 ezer ilyen kóbor állatot vett gondjai alá az azilum. Az azilum személyzete körülbelül háromezer márkába kerül. Az összes költ-

ségek az utolsó öt évben 55 ezer márkára rugtak, a bevételek pedig 33 ezer márkát tettek ki. Ajánlja a kongresszusnak, hogy fogadja el a határozati javaslatot, a melynek értelmében minden nagyobb városban ilyen állatiazilum volna felállítandó.

Ajánlja az előadó, hogy a menhelyek létesítésének költségeire az állatvédő-egyesületek tánczmulatságokat és egyéb szórakozásokat rendezzenek.

Hozzászólottak az előadáshoz **Landsteiner** lelkész Nikolsburgban, dr. **Dünckel** Lipsceből, **Olsen** Rómából. Gróf **Bothmer** és **Hausmann** asszony felszólalásai után elfogadták az előadó javaslatát, hogy a nagyobb városokban állatvédő azilumok alakítására törekedjenek az állatvédő egyesületek.

A következő előadást **Kapff** stuttgarti lelkész tartotta a következő czimen: «A sün élete és haszna a mezőgazdaságban az emberiség javára.» Azt kívánja, hogy a kormányok kéressenek fel arra, hogy a törvényes uton gondoskodjanak a sün védelméről. Az előadást tetszéssel fogadták s hozzájárultak az indítványhoz.

Keller-Jäggi indítványát, hogy nemzetközi állatvédelmi szövetség alakitassék, elfogadták. Azt az indítványt is elfogadták, hogy amaz állatprodukteziók, a melyek az állatok kínzásain alapulnak, eltiltandók. A rigai állatvédő-egyesület amaz indítványát, hogy a mig viviszekció gyakoroltatik, minden állatvédő kongresszus napirendjére tűzzék a viviszekció kérdését, a kongresszus többsége nem fogadta el, miután Förster tegnap elfogadott indítványában ez befoglaltatik. Dr. **Szalkay** Gyula főtitkár azt indítványozta, hogy minden mezőgazdasági egyesület és állattenyésztő egyesület szólíttassék fel arra, hogy alapszabályaiba vegyék fel a pontot, hogy az állatokat védelmezik. A kongresszus nagy többsége elfogadta az indítványt. A francia állatvédő egyesület, valamint a new-yorki egyesület átiratait, hogy mindent elkövetnek a bikaviadalok megszüntetése és a papoknak az állatvédő mozgalomba való bevonása érdekében, köszönettel tudomásul vették.

Utoljára állapították meg a jövő kongresszus helyét. A párisi egyesület arra kérte a kongresszust, hogy a legközelebbi kongresszust 1900-ban Párisban tartsák meg. A londoni küldött pedig azt kérte, hogy 1898-ban Londonban legyen a kongresszus. Az előadói bizottság azt ajánlotta, hogy a legközelebbi kongresszust 1900-ban tartsák meg Párisban, amikor is megnyílik a világhiállítás, *Förster* birodalmi képviselő nem szavaz Páris mellett, mert a francziák közül egy sem jelent meg a budapesti kongresszuson.

A tanácskozások végeztével **Verédy** Károly elnök tapintatos szavakban konstataálta, hogy bár nagy ellentetek merültek fel a kongresszuson, de a jó összhang egyetlen egyszer sem volt megzavarva. Megköszönte azt a támogatást, a melyben részesítették és örvend azon, hogy Magyarország fővárosában történt az a nagyjelentőségű határozat, a mely véget vetni van hivatva mindenemű állatkinzásnak. A külföldi vendégek nevében *Förster* biro-

dalmi gyűlési képviselő lelkes szavakban mondott köszönetet fáradságos munkásságukért dr. *Verédy* Károly elnöknek és dr. *Szalkay* Gyula főtitkárnak.

A zárulás után a kongresszus lefényképezte magát, azután pedig az ünnepiességek csarnokában Dréhernél diszbankett volt.

Az első felköszöntőt *Verédy* Károly elnök mondta a királyra; utána *Szalkay* Gyula dr., éltette az állatvédelem kivál bajnokait *Ohlsent*, *Peabodyt*, *Landsteinert*, *Schenket*, *Kolerik* dr., *Bergnert*, *Kellert*, *Colamt*, *Olsen* Rómából az elnökre és főtitkára emelte poharát, *Böhringer*, svájci delegált a szabadságszerető magyar nemzetet éltette. *Landsteiner* a jelenlevő *Schmidt* Józsefet, a kiállítás igazgatóját köszöntötte fel, *Schmidt* min. tanácsos a kongresszus tagjaira üritette poharát. *Jochs* József és az orosz *Phokvalinszky* a hölgyeket éltette. *Förster* német birodalmi képviselő a távollévő állatvédőre emelt poharat *Nagy Jenő* az előadókra különösen *Széchy* Károlyné, *Engel* Ágnes urhölgyekre; *Verédy Károly* dr. a gráci gyűlés védnökjére *Buttler grófné*ra, ki szinte kiténtette kongresszusunkat eljövételével, üritette poharát.

A bankett alatt *Landsteiner prépost* a bécsi egyesület nagy ezüst érmét a «Landsteiner érmet» *Verédy Károly* dr. elnöknek és a prágai egyesület ezüst érmét *Szalkay Gyulának* nyújtotta át.

A bankett alkalmából a következő táviratokat küldték az állatvédelem barátainak:

József főherceghez a következő táviratot intézték:

«A mai diszbankett alkalmából a XII-ik nemzetközi állatvédő kongresszus fenségednek, mint a budapesti orsz. állatvédő egyesület kegyes védnökének, a legnagyobb lelkesedéssel, a legmélyebb hódolatát tolmacsolja».

Az állatvédelem nagyhirű bajuokainak *Schwartz* bárónőnek Florenzbe, *Fladung* udvari tanácsosnak Grácza, *Miss Cobde*-nak Angolhonba és *Schilling Märy* urnő ő exczellentiájának Rigában Oroszországba is táviratokat küldöttek, a melyekben arról tudósították őket, hogy a viviszekcezió törvényes üldözését kimondták.

A bankett tartama alatt egy cigány zenekar eljátszotta az osztrák, német, francia, angol, orosz, olasz, holland, román nemzeti dalokat. A delegáltak lelkes éljenzéssel köszönték meg a figyelmet.

A bankett után a küldöttek sétahajózást tettek a Dunán, megállapodtak a Margitszigeten, melyen végig sétáltak, megtekintették a fürdőt, a szállodákat, az Ágnes viz töltését, azután megint hajóra szálltak és a szigetet megkerülve lementek a «Konstantinápoly» nevezetű mulatóhegyre, a honnét a legnagyobb jókedvben éjjel az 1 órai hajóval haza felé indultak.